

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

"Misslyckad i en uggla" synliggör det problematiska

Möller-Sibeliuss, Anna

Published in:
Vasabladet

Published: 13/09/2023

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:
Möller-Sibeliuss, A. (2023). "Misslyckad i en uggla" synliggör det problematiska. *Vasabladet*.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202401122492>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Peter Mickwitz: Misslyckad i en uggla. Förlaget 2023.

Att vara deprimerad och fången i sin meningsbur

Peter Mickwitz har tidigare i sin poesi ofta experimenterat med språk och mening, och ibland kombinerat sina dikter med reflekterande essäer.

I hans nya diktsamling "Misslyckad i en uggla" är det som om de här dragen smält samman till en fördjupad helhet och trängt in livsfrågor som känns personliga. Inslagen av nonsens och filosofi finns integrerade i dikterna och det ligger något otvunget och sårbart över hela texten – inte bara för att den tematiserar en depression, men kanske det bidrar. Den brunledsna och tröga stämning han beskriver är lätt att beröras av, liksom av insikten att denna erfarenhet inte kan omsättas till terapeutisk nytthet:

"Det här hjälper inte mig, / det här hjälper inte någon, / det här handlar om det som / ligger utanför konceptet hjälp."

Till och med själva meningslösheten gäcker det deprimerade jaget som på ett närmast infernaliskt sätt blir fången i paradoxen att depressionen är meningsfullnad, meningsbyggnad, meningsbur... att den är "en ändlös hermeneutisk vandring, runtrunt och karusell!"

Vad det betyder att vara misslyckad i en uggla kan inte förklaras eller parafraseras, men ugglan är en fågel som brukar associeras med boklig klokhet. Det verkar som om smärtpunkten i Mickwitz dikter finns någonstans där, i det epistemologiska – i känslan av att förklaringar är förljugna, att tingen och orden omöjligt låter sig "blandas isär", att de egna begränsningarna är oöverkomliga, att genomsådandet av en själv går rundgång:

"Utan slut, UTAN början, / ett mittfenomen: / mitt, mitt, mitt!", och "spegelbilden som riktade / ett vapen mot dig men / ändå sköt sig själv"

Kampen med det egna jaget kan handla om att trygga sitt mandat för ännu en valperiod "av allsmäktighet över mina skrymslens / lydriken" eller att råka in i ett bokstavligt handgemäng med sig själv:

"jag är åskådare till ett mycket litet slagsmål: // aj ag ja gj agja gj agj g gjajaggaja j!"

Samtidigt som instängdheten i ensamhet och egna tankars loopar är plågsam och diktjaget ironiserar över att höra till "laget Jaget / som vinner varje / kamp mot det / odugliga Duet" löses gränser ibland upp på skrämmande sätt. Som när han rör sig i miljön under järnvägsstationen och plötsligt i vimlet slås av allas hudlöshet och groteska innanmäten av tarmar, ryckande muskler, hjärntrassel, svallande grågult fett och cancersvulster. Hur hålls vi överhuvudtaget ihop, varför svämmas vi inte bara över och rinner ut, tänker han.

Det egna åldrandet och den egna döden konkretiseras genom årtal och upprepningar liksom för att konfrontera livets fakta och hamra in det som medvetandet helst försöker slinka undan; detta att vi åldras precis hela tiden och en mycket specifik dag kommer att dö. Vi vet det, men kanske inte vad vi ska göra av den vetskapen, eller vad det betyder just i ens eget fall.

Men annars verkar Mickwitz korta sentenser med små språkliga förskjutningar tala för något annat än rak konfrontation och säker vetskap: "vagbeskrivningen förde fram", "fråga gärna innan du vet". Och av alternativen "diktsamling eller direktsanning?" tänker man att han nog håller på det förra.

I "Misslyckad i en uggla" är det absurda reellt, det fyndiga allvarligt och det problematiska synliggjort på ett så uppriktigt sätt att man tror på författaren – också när han skriver att "trumPeter ljög gnällt" eller karaktäriserar sitt diktande som en performans med apor. Jag tycker att Mickwitz säger något väsentligt om poesins funktion rent allmänt när han konstaterar:

"djupet vidden av allt // saknar namn och allt / kan får måste sägas på / varje sätt annorlunda."

Anna Möller-Sibeli